

ВІДДІЛЕННЯ РЕДАКЦІЇ

Збірника наукових праць «Гілея: науковий вісник»

ВІННИЦЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ

(Інститут історії, етнології
і права Вінницького державного
педагогічного університету
імені М. Коцюбинського, м. Вінниця)
керівник **Степанчук Ю.С.**,
кандидат історичних наук
E-mail: iiep@inbox.ua

ДОНЕЦЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ

(Донецький національний
університет, м. Донецьк)
керівник **Андрієнко О.В.**,
кандидат філософських наук, доцент
E-mail: elena_andrienko8@mail.ru

ЗАПОРІЗЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ

(Запорізький національний
технічний університет, м. Запоріжжя)
керівник **Бондаренко О.В.**, доктор
філософських наук, доцент
E-mail: gileya_zaporizhzhya@ukr.net

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ

(Прикарпатський національний
університет імені Василя
Стефаника, м. Івано-Франківськ)
керівник **Дичковська Г.О.**,
кандидат філософських наук, доцент
E-mail: go_osmomysl@ukr.net

ЛУГАНСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ

(Східноукраїнський національний
університет імені В. Даля, м. Луганськ)
керівник **Михайлюк В.П.**,
доктор історичних наук, професор
E-mail: vital_mih@ukr.net

ЛЬВІВСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ

(Національний університет
«Львівська політехніка», м. Львів)
керівник **Карівець І.В.**,
кандидат філософських наук, доцент
E-mail: sacre@ukr.net

МАРИУПОЛЬСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ

(Маріупольський державний
гуманітарний університет)
керівник **Дегтеренко А.М.**,
кандидат політичних наук, доцент
E-mail: degterenko777@ukr.net

МИКОЛАЇВСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ

(Південнослов'янський інститут Київського
славистичного університету, м. Миколаїв)
керівник **Хімченко О.Г.**, кандидат
філософських наук, професор,
член-кореспондент УАН; координатор
Макарчук С.С., кандидат
історичних наук, доцент
E-mail: Alex_x_5@ukr.net або
rvgreabis@farlep.mk.ua

ОДЕСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ

(Одеський національний
університет імені І.І. Мечникова)
керівник **Барвінська П.І.**, кандидат історичних
наук, доцент
E-mail: barwinskaja@ua.fm

ПОЛТАВСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ

(Полтавський факультет Національної
юридичної академії України
імені Ярослава Мудрого)
керівник **Куцепал С.В.**,
доктор філософських наук, професор
E-mail: svkutsepal@rambler.ru

СЕВАСТОПОЛЬСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ

(Севастопольський національний технічний
університет, м. Севастополь)
керівник **Фіров П.Т.**, кандидат
історичних наук, доцент
Тел.: 8 068 925 74 57

СИМФЕРОПОЛЬСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ

(Кримський економічний
інститут Київського національного
економічного університету імені В. Гетьмана)
керівник **Попов О.Д.**,
кандидат історичних наук, доцент
E-mail: popalex79@mail.ru

УМАНСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ

(Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини, м. Умань)
керівник **Кривошея І.І.**,
кандидат історичних наук, доцент
E-mail: kii1969@mail.ru

ХАРКІВСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ

(Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків) керівник **Владленова І.В.**, кандидат
філософських наук, доцент
E-mail: vladlenova@email.ua

ЧЕРНІГІВСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ

(Чернігівський педагогічний
університет імені Т.Г. Шевченка)
керівник **Горобець С.М.**, викладач
E-mail: olen-g@yandex.ru

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

УДК 94 (477) 929

Кривошея В.В.

Українська козацька старшина: Лохвицька сотня

Висвітлюється стан дослідження персонального складу козацької старшини Гетьманщини на прикладі Лохвицької сотні Лубенського полку, охарактеризовані родоводи відомих сотників і сотенної старшини.

Ключові слова: козацька старшина, Гетьманщина, сотня, Лохвиця.

Історія Лохвицької сотні спочатку Миргородського, а потім Лубенського полку не обійдена увагою як дослідників [1], так і джерелознавців [2]. Все ж читачу пропонується уточнений список сотників та сотенної старшини цієї сотні та деякі родоводи місцевої козацької старшини. Дана стаття є продовженням публікації підготовчих матеріалів до енциклопедії української козацької старшини.

СОТНИКИ: Зуб Василь (? – 1649 – ?), Свердлик Іван Федорович (? – 1650 – ?), Калита Максим (? – 1653 – ?), Горбатенко Євстафій (? – 1653.10. – 1654.03. – ?), Котляр Лесько (1653.12., нак.), Виприск Андрій Михайлович (? – 1654.03. – 1655.12. – ?), Богатий Кіндрат (? – 1656.09.), Виприск А.М. (1656.09. – 1657.03. – ?), Скребець Василь Якович (? – 1657.09. – 1657.12.11. [3,с.618] – ?), Випреск А.М. (? – 1658.11. [3,с.618] – ?), Лавренко Іван (1658.01. [3,с.618], нак.), Геращенко Савка (? – 1658.04. [3,с.618] – ?), Скребець Василь Якович (? – 1659.1 – 10.06. [3,с.618] – ?), Білецький Ілля (? – 1659.2.06. [3,с.618] – ?), Івненко Іван (Партолка Іван Іовенко) (? – 1659.18.06. [3,с.618] – ?), Випреск А.М. (? – 1659.12.), Геращенко Фесько (1659.12. [4,арк.3] – 1660.01. – ?), Геращенко Сава (? – 1660.05. – 07.), Пилипенко Іван (1660.07. – ?), Котляренко Яцько (? – 1661.03. – ?), Базилей Іван (? – 1661.05. – ?), Геращенко Фесько (? – 1661.04.–08. – ?, нак.), Шамлицький Степан (? – 1661.3.12. [5,арк.18] – 1662.10. – ?), Якович Юсько (? – 1665 – 1669.03. – ?), Отрок Юсько (? – 1669. 11. – ?), Випреск Демко (? – 1670.01. – ?), Котляренко Юсько (? – 1670.08. – ?), Котляренко Василей (? – 1671.01. – ?), Отрок Юсько (? –

Запрошуємо Вас відвідати наш сайт: www.gileya.org.ua

Див. також: Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського:

www.nbuv.gov.ua/portal Розділ: *Наукова періодика України: журнали та збірники наукових праць*

1672.05. – ?), Котляренко Юсько (? – 1672.10. – ?), Пивоваренко Михайло (1672.06., нак.), Котляренко Юсько (? – 1673.11. – 1674.11. – ?), Журавель Грицько (1674.01., нак.), Геращенко Сава (? – 1677.11. – ?), Куцкевич Іван (? – 1678.01. – ?), Гамалія Андрій Михайлович (? – 1678.08. – 1680.05. – ?), Кратченко Федір (? – 1680.12. – 1689), Рак Григорій (1683.01., нак.), Мартос Мартин Васильович (1687.06., нак.), Гамалія Михайло Андрійович (? – 1689.2.11. [6,арк.70] – 1691.9.05. [6,арк.77] – 1692.07. [6,арк.112] – 1693.4.04. [11,арк.236 зв.] – 1693.3.10. [11,арк.237 зв.] – 1694.12. – ?), Мартос Микита (1691.11. [6,арк.175]), Пештич Степан Трохимович (1693 – 1695), Мартос Микита (? – 1696.05. [6,арк.171] – ?), Пештич Василь (1696.05. [6,арк.295]), Мартос Мартин Васильович (1695 – 1698), Мартос Павло Васильович (1698 – 1708), Шабельник Андрій (1702.09., нак.), Якович Іван (1705, нак.), Яременко Яків (1708 – 1708.12. – 1709), Мартос Павло Васильович (1709 – 1712), Пештич Степан Трохимович (1713 – 1718), Якович Іван (1716 [11,арк.245], нак.), Гамалія Іван Михайлович (1721 – 1727), Гамалія Стефан Михайлович (1727 – 1729.6.11.), (Страховський ?) Василь Степанович (1729 – 1739 – 1741.2.06. [7,арк.219] – ?), Огранович Іван Іванович (1740 [8,арк.265] – 1746), Прокопович Іван (1744, нак.), Коченевський Кирило Іванович (1746.20.09. [9,арк.51 зв.; 10,с.285] – 1750 [9,арк.51 зв.]), (Страховський ?) Василь Степанович (1750 – 1751), Коченевський Кирило Іванович (? – 1752.10. – 1753.21.08. [11,арк.245] – ?), Лук'янович Степан Якович (1756 – 1757, нак.), Момонтів Федір (1758.12.08. – 1762.18.05.), Нельговський Василь Корнилович (1-ї; 1759 – 1769.19.08.), Лукашевич Василь (2-ї; 1760.12.09. – 1771), Манько Дмитро Васильович (1-ї; 1771.10.03. – 1782), Лукашевич Іван Васильович (2-ї; 1771.5.11. – 1782 [12, 11]), Огранович Іван Корнійович (3-ї; 1760.12.09. – 1782).

ОТАМАНИ: Виприск Андрій (? – 1653.08. – ?), Котляр Яцько (? – 1653.10. – ?), Красуленко Грицько (1653.10., нак.), Максим (? – 1653.12. – ?), Пилипенко Іван (1654.02., нак.), Котляр Яцько (? – 1654.03. – 1655.03. – ?), Гайдук Васько (1654.10., нак.), Скребець Васько (1655.05. – 1655.07., нак.), Голюнка Фесько (1655.07., нак.), Скребець Васько (? – 1655.11. – 1656.04.), Геращенко Савка (1656.05.), Горбаненко Остап (1656.06. – 1656.09.), Скребець Васько (1656.09. – 1657.01. – ?), Герасименко Яцько (? – 1657.03.), Геращенко Савка (1657.03. – 1657.07.), Виприск Андрій Михайлович (1657.07. – 1658.02. – ?), Гладченко Яцько (? – 1658 – ?), Геращенко Сава (? – 1658.11. – 1659.06. – ?), Петренко Юсько (? – 1659 – ?), Ковалевський Іван Ярмолайович (? – 1659.10. – ?), Геращенко Сава (1659 – 1660.01.), Білецький Іван (1660.01. – ?), Пилипенко Іван (? – 1660.04.), Базилей Іван (1660.04. – 07.), Петровичев Йосип (1660.07. – ?), Ярещенко Фесько (1660.06., нак.), Щербаненко Тимко (? – 1661.03.), Петренко Юсько (1661.04. – ?), Лавриненко Іван (1661.07. – 1661.08., нак.), Геращенко Сава (? – 1661.11. [5,арк.18] – 1662.01. – ?), Лавриненко Іван (? – 1662.05. – ?), Пилипенко Іван (? – 1662.08. – ?), Котляр Яцько (? – 1663.07. – 1663.08. – ?), Виприск Дем'ян (? – 1665.01. – ?), Лавренко Іван (? – 1665.03. – ?), Геращенко Федір (? – 1665.04. – ?), Котляр Яцько (? – 1665.07. – ?), Геращенко Федір (? – 1665.12. – ?), Остапенко Михайло (? – 1666.11. – ?), Отрок Юсько (? – 1668.02. – ?), Кондратович Яків (? – 1668.07. – ?), Геращенко Сава (? – 1668.11. – 1670.01. – ?), Лещенко Яків, Куцкевич Іван (? – 1679 – ?), Ракус Григорій (? – 1681.01. – ?), Лещенко Іван (? – 1684.11. – ?), Ракус Григорій (? – 1688.05. – ?),

Кратченко Федір (1690 – 1691.9.05. [6,арк.77] – 1693), Мартос Микита (? – 1693.4.04. [11,арк.236 зв.] – 1694.16.12. [7,арк.33;13,арк.1117] – ?), Кратченко Федір (1696.05. [6,арк.171]), Яремович Ярема (? – 1701 – ?), Пилипович Петро (? – 1702.05. – ?), Лисогора Михайло (? – 1702.09. – ?), Бузинський Іван (? – 1705 – ?), Уманський Данило (? – 1716.10.04. [11,арк.245] – ?), Дубинський Іван (? – 1719 [14,арк.1] – ?), Будинський Павло (? – 1726.10.03. [15,арк.1] – ?), Слинько Кирило (? – 1740 [8,арк.265] – 1741 – ?), Коренецький Василь (? – 1743 – ?), Борисяк Йосип (? – 1746 – 1750 – ?), Самусь Павло Степанович (? – 1752 – 1754 [11,арк.245] – 1755 [16,арк.286] – ?), Борисяк Гаврило Йосипович (? – 1754 – ?), Шостак Іван Опанасович (2-ї; 1759.2.09., три місяці), Височин Федір (2-ї; 1760 – 1768 – ?), Афанасьев Максим (2-ї; 1773 [17,арк.35] – 1780 [17,арк.35] – ?), Богарев Семен (1-ї; 1773 – 1775), Труш Григорій (1-ї; 1776 [17,арк.35] – 1780 [17,арк.35] – ?).

ПИСАРІ: Костянтин Данилович (? – 1688 – ?), Булавка Михайло (? – 1690 – ?), Балясний Василь (? – 1716.10.04. [11,арк.245] – ?), Загорівський Олександр (? – 1733 [18,арк.1;19,арк.1.] – 1740), Нарожний Кирило (1740 [8,арк.265] – 1747 – ?), Короленко Яків (? – 1749 – 1754 [11,арк.245] – 1755 [16,арк.286] – ?), Щочка Григорій (2-ї; ? – 1762 – ?), Шкарупа Василь (2-ї; 1779.22.11. – 1782).

ОСАВУЛИ: Ілляшенко Дацько (? – 1740 [8,арк.265] – ?), Ілляшенко Захар (? – 1743 – ?), Ярмоленко Кирило (? – 1747 – ?), Величковський Петро (? – 1761), Павленко Федір (2-ї; ? – 1762 – 1766 – ?), Кайстра Яків (1-ї; 1769 [17,арк.40] – 1780 [17,арк.40] – ?), Торанський Василь (? – 1767 [20,арк.78] – ?), Дем'яненко Яків (2-ї; ? – 1777), Ярошевський Нестор (2-ї; 1777 [17,арк.40] – 1780 [17,арк.40] – ?).

ХОРУНЖІ: Кайстра Грицько (? – 1740 [8,арк.265] – 1747 – ?), Подольський Андрій Опанасович (1-ї; ? – 1766 – ?), Людвіг Василь (1761.25.09. – 1762.12.03.), Панасенко (2-ї; 1762 [21,арк.1]), Проценко Яків (2-ї; 1762 – 1768), Набивайло Федір Федорович (1-ї; 1769 [17,арк.44] – 1780 [17,арк.44] – ?), Зіновійович Петро (2-ї; 1768 – 1776), Ярошевський Нестор (2-ї; 1776.08. [17,арк.40] – 1777 [17,арк.40]), Пархоменко Максим (1779 [17,арк.44] – 1780 [17,арк.44] – ?).

Виприск

I

Михайло

II

Андрій Михайлович – сотник лохвицький (? – 1654.03. – 1655.12. – ?), (1656.09. – 1657.03. – ?), (? – 1658.11. – ?), (? – 1659.12.), отаман городовий лохвицький (? – 1653.08. – ?), (1657.07. – 1658.02. – ?)

III

Дем'ян – отаман городовий лохвицький (? – 1665.01. – ?)

IV

Григорій – придворний козак полковника Апостола в м. Хомутинець (1723)

Іван – придворний козак полковника Апостола в м. Хомутинець (1723)

У

Андрій Григорович – придворний козак полковника Апостола в м. Хомутинець (1723)

Стефановичі

I

Тихін – осавул полковий гадяцький. Загинув під Чигирином.

II

Стефан – протопоп гадяцький (1708)

III

Василь Стефанович (? – 1700 – 1740 – ?) – від тестя отримав млин у Лохвиці [22,арк.1], три рази був на сотництві лохвицькому. У 1731 – 1732 рр. вів суперечку за спадкове майно з бунчуковим товаришем Іваном Гамалією [23,арк.1].

Д.: (1731) Марія Гамалія.

Олексій – «заведовця» Лубенського полку (1729 [24,арк.1]).

IV

Іван Васильович – сотник 1-ї Лохвицької сотні (1761 ?)

Марфа Василівна

Ч.: (1774) Єгор Аспхмованов, князь.

V

Іван Іванович – службу розпочав з 1764 р. отаманом городовим яблунівським, військовий товариш (з 1779)

Д.: NN Корнієвич, донька значкового товариша.

Петро Іванович

– Марія Іванівна.

Ольшанські

У Києво-Микольській пустині був ієромонах Ілля Ольшанський, поминальний ряд його роду: ієромонах Ілля, Василь, Катерина, Андрій, Мартин, Ганна, Аполон, Олена, Марія, Настасія, Марія, Олексій, Павло, Валеріан, Іван, Христіна, Павло, Лука, Василь, Христофор, Микола, Ганна, Мартин, Варвара, Параска, Костянтин, Євстафій, Костянтин, Михайло, Олексій, Гаврило, Прокіп, Лука, Петро, Самійло, Ганна, Марія, Євстафій [25,арк.43 зв.].

I

Павло – козак лубанської сотні (1649)

II

Петро – сотник полковий Миргородського полку (1658)

III

N

– Євдокія Калинівна (Калениківна ?)

Ч.: Григорій Кулик, товариш полку Лубенського, мали сина Кузьму Куличенка, зятя полкового обозного Павла Мартоса. Параска Павлівна Мартос була за ним у першому шлюбі безпотомно.

IV

Яків N – «обиватель лохвицький» (1714 [26,арк.1])

V

Василь – козак, значковий товариш (? – 1747 – 1751 – ?), проживав у с. Скробагатках Лохвицької сотні (1747), абшитований значковий товариш (1762), мешканець янишпільський.

Ілля – священник (1762 [27,арк.2])

VI

Роман – син козака II Лохвицької сотні. За нього просив у 1768 р. прихильно поставитися до його бажання вступити до Запорозької Січі

Максим Яновський свого кума кошового отамана Петра Кальнишевського [28,арк.2].

Наталія Василівна

Ч.: Афанасьєв.

Лукашевичі

Внесений до II частини родовідної книги Чернігівського намісництва [29,арк.169].

I

Іван (1713 – 1788 – ?) – абшитований значковий товариш (1787), мав 17 підданих в 1 селі і 1 хуторі.

Василь – значковий товариш Лубенського полку (? – 1760 – ?), сотник 2-ї Лохвицької сотні (1760.12.09. – 1771), 8 квітня 1772 р. абшитований полковим суддею. Мав 237 підданих в 1 селі і 1 хуторі [29,арк.169].

II

Іван Васильович (1756 – ?) – службу розпочав з 9 травня 1771 р. значковим товаришем, сотник 2-ї Лохвицької сотні (1771.5.11. – 1783) [30,арк.12], титулярний радник (1788).

Д.: (1780) Ганна Адамівна (?) Корсун, донька бунчукового товариша [17,арк.15].

Степан Васильович (1758 – ?) – службу розпочав з 1771 р., колезький канцелярист (? – 1782), військовий товариш (1782 – ?), титулярний радник (1788)

Д.: Марія NN, донька полкового писаря.

Павло Васильович (1763 – 1798 – ?) – вахмістр (? – 1784 – 1788 – ?).

Козьма (1757 – ?) – каптенармус полка (1787).

Яновські

I

Іван – священник-вікарій богоявленський лохвицький (1742)

II

Максим (1723 – ?) – військовий товариш (1763), абшитований бунчуковий товариш (1788). Мав 10 підданих в Лохвиці.

Д.: NNN (? – ран. 1788)

Григорій Іванович (1726 – ?) – навчався в КМА (1740 – ?)

II

Василь Максимович (бл. 1747 – ?) – навчався в КМА (з 1763.9.12)

Хома Максимович (1748 – ?)

Данило Максимович (1765 – ?)

- Уляна Максимівна (1758 – ?)

- Марія Максимівна (1763 – ?)

Іван (1750 – ?) – абшитований військовий товариш (1788)

Олексій (1758 – ?) – абшитований значковий товариш (1788)

Д.: Ірина NN, донька дворянина.

Гергелі

I

Сергій (? – ран. 1766) – козак сенчанський.

II

Іван Сергійович (1732/1734 – ?) – службу розпочав з 17 липня 1748 р., значковий товариш (з 1773.28.09. [31, 18]), абшитований військовий товариш (1781.31.12. – 1788 – ?), мав 21 підданого в Сенчі.

Д.: Ірина Карпівна [32, 71] Луценко, донька значкового товариша Гадяцького полку.

Макар (1745 – ?) – службу розпочав у 1764 р., значковий товариш (1773 – 1780 – ?), абшитований військовий товариш (1788), Мав 10 підданих у Сенчі.

Д.: Євдокія Семенівна Овдієнко, донька козака лохвицького.

Григорій (1748 – ?) – службу розпочав з 30 квітня 1761 р., канцелярист Роменського суду земського (з 1 січня 1766), возний роменський (з 1 січня 1770), військовий товариш (23 травня 1779 [31, арк.10]). Бурмістр роменський (1782 [33, с.47]).

Павло (1758/1762 – ?) – службу розпочав з 6 вересня 1772 р., полковий канцелярист (з 10 листопада 1778), значковий товариш (з 9 березня 1781), абшитований військовий товариш (з 24 квітня 1782 [31, арк.6]), поручик у відставці (1788)

Д.: Марфа N Воротиляк, донька військового товариша.

Василь Сергійович – полковий канцелярист (1766) [34, арк.548], за старшого канцеляриста полкового (1767).

Жертовські

Внесений до II частини родовідної книги Чернігівського намісництва [29, арк.89].

I

Опанас (1735 – ?) – сотенний хорунжий, значковий товариш (з 1781.27.11. [29, арк.89]), абшитований військовий товариш (1788). Мав 6 підданих в 1 місті.

Д.: Уляна NN, донька козака.

Іван (1737 – ?) – сотенний хорунжий. Мав 3 підданих в 1 місті.

Д.: Марія Григорівна Грудницька, донька возного.

Іван (1739 – ?) – козак

II

Ірина Опанасівна

Ч.: Степан Грицай (1761 – ?), абшитований військовий товариш.

Зазульські

I

Яцько – полковник козацький (1626)

II

N – сотенний старшина лохвицький.

II

NN – сотенний старшина лохвицький. В 1737 – 1739 рр. забезпечував провіантом війська на турецькій війні.

III

Степан (1707 – ?) – службу розпочав в 1739 р. в Ніжинській конвасарії, де прослужив 2 роки. 3 роки був дозорцем в Гадячі. Значковий товариш (з 1744) [36, арк.56], військовий товариш (1774.11.12). Старший канцелярист Лубенської полкової канцелярії (1774 [37, арк.1]), абшитований військовий товариш (1788). Мав 21 підданого в одному місті [29, арк.95].

Д.: Марфа Нарагура, донька значкового товариша.

II

– Варвара Степанівна

Ч.: Кирило Ільченко, абшитований військовий товариш.

Андрій Степанович (1750 – ?) – шляхтич, службу розпочав 1760 р. [31, арк.3], значковий товариш (з 1768 [38, 2]), військовий товариш (1773 [39, арк.44] – 1782 – ?).

Григорій – осавул сотенний погарський Стародубського полку (1758 – 1759.03.).

Ільченки

Внесений до II частини родовідної книги Чернігівського намісництва [29, арк.105]

I

Микита

II

Андрій Микитович (1722 – ?) – службу розпочав 10 березня 1736 р., писар сотенний (1736.11.11 – 1751), значковий товариш (з 1751.15.01), возний повітовий (з 1763.28.11), полковий осавул (з 1766 [40, арк.7 зв.]).

N – возний Горошинської сотні, абшитований сотником (з 1766 [41, арк.1])

III

Кирило (1758 – ?) – абшитований військовий товариш (1788). Мав 7 підданих в 1 місті.

Д.: Варвара Степанівна Засульська, донька військового товариша.

Імшеницькі

I

Степан – шляхтич гербу «Срженява» [42, с.64]

II

Іван Степанович (? – ран. 1691) – військовий товариш (1675), протопоп лохвицький і лубенський (? – 1677 [2, с.168] – ?).

III

Петро Іванович (? – 1661 – 1694.16.12. – ран. 1704) – священник бого-явленський лохвицький, протопоп лохвицький (? – 1690 – ран. 1704). 10 липня 1690 р., перебуваючи у Лохвиці, Мазепа підписав йому універсал на с. Степуки «з людьми посполитими, з греблею і ставком, з лесом і грун-тами Бокелевскими купленими», «якого он и пред сим заживал з наданья пене полковника своего лубенского» [43, с.47]. Скупив фільварок і хутір Бублевщину поблизу с. Степуків. Поминання його роду бл. 1691 р.: Гафія, Іван, ієрей Іван, нм. Ганна, нм. Настасія [44, с.112].

Д.: Євдокія NN, після смерті чоловіка 17 грудня 1704 р. отримала універсал гетьмана з підтвердженням прав на маєтності чоловіка.

Марко

Михайло Іванович

III

Федір Петрович (? – 1681 – 1738 – ран. 1741 [7, арк.219]) – протопоп лохвицький (? – 1711 – 1727 – ?). 21 листопада 1711 р. отримав підтвер-джуючий універсал гетьмана Скоропадського на володіння маєтностями батька [43, с.142]. 23 червня 1712 р. отримав універсал Скоропадського. Полковник Маркович забрав у нього луг для Лубенського Мгарського монастиря [46, с.47].

Павло Петрович (? – ран. 1727) – протопоп лохвицький

Д.: Марина Марківна Маркович (? – бл. 1741 [7, арк.219]), донька пирятинського орендаря. Рідна сестра гетьманши і лубенського полков-ника, пізніше генерального підскарб'я. Провела «через кілька десятих лет в чорном вдовстве». «Детей в школах киевских старалася учить с немалым

моим коштом», «живучи с тех грунтов ничего не утративши, еще мого иных прикупивши» [7,арк.219]. У 1727 р. наказний полковник Павло Мартос вимагав від неї повернути жителям Лохвицької сотні Василю Ковалю, Мотроні Гринисі та Федору Федоренку захоплені нею у них гроші та майно [47,арк.1]. 2 червня 1741 р. склала тестамент, яким заповіла брату Андрію маєтності, які були забрані генералом фон Вейзбахом, « а именно весь мой завод конный, волы выкормленные у дорогу Шлезскую, поверх того немало другого товару рогатого, пасека с пчелами, казаны винные и прочего заводу господарства немало же» [7,арк.219].

Н Павлович

Пилип Маркович – священник с. Лави (1700). У 1700 р. місцевий священник Пилип Маркович отримав універсал Мазепи на млин [48,арк.651]. Користувалися гербом «Мсцишинські»

Гнат Михайлович [49,Ч.ІІ.,с.211–213; Ч.ІІІ.,с.111.]

IV

Стефан Федорович – священник у с. Кириївці (? – 1731 – ?), священник соборний рождественський лохвицький (? – 1743 – 1749 – ?)

Василь Федорович (1718 – ?) – син священника лохвицького. Навчався в КМА (1736 [50,арк.13]). Ченець Ворфоломій, законник Межигорського монастиря (? – 1743 – 1749 – ?).

Анастасія Федорівна

Ганна Федорівна

Марія Федорівна

V

Матвій (1760 – ?) – абшитований сотенний отаман.

Д.: Марфа NN, донька бунчукового товариша.

Семен (1767 – ?) – абшитований полковий канцелярист

Д.: Катерина NN, донька священника [29,арк.189].

Федір – священник с. Кириївки (1779)

Тимофій – священник с. Кириївки (1779)

Микола – священник с. Лави (1779)

Василь Гнатович (бл. 1729 – ?) – священник (1787)

Д.: (бл. 1765) Горпина NN, донька козака

Кочневські

Внесений до II частини родовідної книги Чернігівського намісництва [29,арк.140]

I

Іван

II

Федір Іванович – придворний співак, мав приїзджий двір у Понорниці, шинок у с. Хлопяники Понорницької сотні (1751 [51,арк.301,303])

Кирило Іванович – придворний співак. 20 вересня 1746 р. іменним указом надане сотництво у Лохвицькій сотні Лубенського полку [52,арк.2].

III

Корній Йосипович (1725 – ?) – протопіп с. Парафіївки Глухівського повіту

Іван (1750 – ?) – військовий товариш (1782), разом з братом у Лохвицькому, Зінківському і Гадацькому повітах мах 180 хат підданих (1782 [12,арк.8]). Абшитований полковий хорунжий (1788). Мав 475 підданих в 3 селах і 3 хуторах.

Д.: Матрона NN, донька військового товариша.

Іван (1753 – ?) – сержант Севського піхотного полку (1782 [12,арк.10]), сержант у відставці (1788). Мав 604 підданих в 5 селах і 3 хуторах.

Д.: Марфа NN, донька військового товариша.

Литвиненки

Рід внесений до 6 частини родовідної книги Чернігівського намісництва.

Васько – полковий осавул чигиринський (? – 1649 – ?)

Петро – козак Кобиляцької сотні (1649)

Клим – козак Лукомської сотні (1649)

Федір – козак Борківської сотні (1649)

Фесько – козак Борківської сотні (1649)

I

Семен – наказний сотник Решетилівський Полтавського полку (1722)

Семен – значковий товариш (? – 1735 – 1741 – ?), учасник польського походу, мешканець лохвицький [53,арк.102].

Осип – значковий товариш (1762 – 1780 – ?)

Д.: Марина Іванівна Пештич (1738 – 1788 – ?), донька священника лохвицького.

II

Яким Осипович (1766 – ?)

Федір Осипович (1768 – ?)

– Мар'яна Осипівна

Ч.: Трохим Говоруха (1748 – ?) – абшитований військовий товариш (1788) [29,арк.57].

– Тетяна Осипівна (1770 – ?).

– Ірина Осипівна (1775 – ?).

Луговські

Внесений до II частини родовідної книги Чернігівського намісництва [29,арк.169]

I

N – значковий товариш

II

Семен N – значковий товариш (1750 – ?)

Павло – значковий товариш (? – 1762 [54,арк.2] – ?), військовий товариш, абшитований військовий товариш (1782), мав 15 хат підданих [12,арк.11].

II

Семен Павлович (бл. 1750 – ?) – син військового товариша [55,арк.40,41], службу розпочав з 1767.26.08., військовий товариш в абшиті, поручик у відставці (1786.25.05), засідатель Лохвицького суду [56,арк.12]. Мав 100 спадкових душ у Лохвицького повіту (1786).

Д.: Ганна Йосипівна Борисяк, донька полкового хорунжого.

Федір (1768 – ?)

Михайло (1776 – ?)

Пелагея Павлівна

Ч.: Олександр Авдієвський (1740 – ?), отаман сотенний (1788)

Євдокія Павлівна

Ч.: Іван Северин (1743 – ?), абшитований хорунжий сотенний (1788).

II

– Євдокія Семенівна

Ч.: (1772) Іван Северинов, абшитований сотенний хорунжий (1788)

Манко

I

Яків – козак можний лохвицький (1734 [57,арк.1]), значковий товариш (1747), мешканець лохвицький. Мав шинок у с. Харківцях, хутір у Лохвицькій сотні

II

Василь (1732 – ?) – абшитований військовий товариш (1788). Мав 114 підданих в 1 місті, 1 деревне і 3 хуторах [29,арк.179].

Д.: NNN (? – 1770 – ран. 1788)

Олександр (1738 – ?) – абшитований військовий товариш (1788). Мав 14 підданих в 1 місті і 1 хуторі.

Д.: Мотря NN, донька священика. Дітей не мали (1788 [29,арк.179]).

II

Дмитро Васильович (1750 – ?) – службу розпочав 29 січня 1763 р., полковий канцелярист (з 1764.12.04.), значковий товариш (з 1771.5.04.), сотник 1-ї Лохвицької сотні (1771.10.03. [30,арк.7] – 1783)

Д.: (1780) Федорівна Хильчевська, донька полкового хорунжого [17,арк.15].

– Марія Василівна (? – 1788 – ?)

Ч.: (1782) Гаврило Бойчевський (1732 – ?), абшитований військовий товариш (1782 [12,арк.11]). Мав 73 підданих в 1 містечку і 1 хуторі [29,арк.19].

– Марія Василівна

Ч.: (1782) Петро Дараган (1761 – ?), отаман сотенний.

– Тетяна Василівна (1770 – 1788 – ?)

Яким – значковий товариш Лохвицької сотні (? – 1740 – ?)

III

Іван Якимович – військовий канцелярист ГВК (1739 – 1740 – ?)

Уляна – донька військового товариша.

Ч.: Антін Грицаєв, військовий товариш (1788) [29,арк.65].

Навроцькі

I

Гнат

Іван

II

Єфросинія Гнатівна (? – 1788 – ?)

Ч.: Федір Дем'янович Бутович (1724 – 1788 – ?), житель с. Солоновки [58,с.126].

Василь Іванович – військовий канцелярист (1746.12. – 1761 – ?) [59,арк.48].

Максим (1733 – ?) – священик (1788)

Д.: Марфа NN, донька сотенного отамана.

Андрій (1744 – ?) – священик (1788)

Д.: Феодосія NN, донька священика.

Петро (1759 – ?) – колезький канцелярист у відставці (1788)

Д.: Тетяна NN, донька сотенного отамана.

Михайло – бунчуковий товариш (1788)

Д.: Ганна Володимирівна Велецька [58,с.172].

III

Євдокія Андріївна

Ч.: Микита Мельник (1760 – ?) – абшитований сотенний хорунжий (1788). З братом Федором мали 14 підданих в одному селі [29,арк.186].

З цього роду Олександр Олександрович (1823.28.07. – 1893.10.10.) – народився у с. Антонівці Золотоніського повіту. Закінчив Київську гімназію і Київський університет. Кирило–мефодієвець.

Вище наведений реєстр сотників і сотенної старшини, 15 родоводів козацької доби допоможуть у створенні майбутньої енциклопедії козацької старшини.

Список використаних джерел

1. Модзалевский В. Л. Очерки по истории Лохвицкой, Сенчанской, Чорнуской, Куренской и Варвинской сотен, вошедших в состав Лохвицкого уезда. – Отдельный оттиск из Лохвицкого исторического сборника. – К., 1906. – 201с.

2. Лохвицька ратушна книга другої половини XVII ст. 3б. актов. док. – К., 1986. – 385 с.

3. Бульвінський А. Г. Українсько–російські взаємини 1657 – 1659 років в умовах цивілізаційного розмежування на Сході Європі. – К., 2008. – 678 с.

4. Інститут рукопису Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського (далі – ІР НБУ). – Ф. II. – № 15401.

5. Там само. – Ф. II. – № 15410.

6. Там само. – Ф. II. – № 14446 – 14663.

7. Там само. – Ф. I. – № 57489.

8. Там само. – Ф. I. – № 54333.

9. Там само. – Ф. I. – № 57325 – 57343.

10. Дневник Николая Ханенко // Киевская старина. – 1886. – Т. XIV. – апрель.

11. ІР НБУ. – Ф. II. – № 27461.

12. Центральний державний історичний архів України у м. Києві (далі – ЦДАУК). – Ф. 193. – Оп. 7. – Спр. 15.

13. ІР НБУ. – Ф. VIII. – № 228/97.

14. Там само. – Ф. 56. – Оп. 3. – Спр. 43.

15. Там само. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 2141.

16. ІР НБУ. – Ф. I. – № 57489 – 57601.

17. ЦДАУК. – Ф. 54. – Оп. 1. – Спр. 2927.

18. Там само. – Ф. 2295. – Оп. 3. – Спр. 4587.

19. Там само. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 5065.

20. ІР НБУ. – Ф. II. – № 18969.

21. ЦДАУК. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 17023.

22. Там само. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 3750.

23. Там само. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 3916.

24. Там само. – Ф. 2295. – Оп. 3. – Спр. 3278.

25. ІР НБУ. – Ф. I. – № 1789.

26. Там само. – Ф. I. – № 58073.

27. ЦДАУК. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 17164.

28. Там само. – Ф. КМФ – 9. – Оп. 2. – Спр. 206.

29. ІР НБУ. – Ф. VIII. – № 528/245. – Ч. II.

30. ЦДАУК. – Ф. 193. – Оп. 1. – Спр. 234.

31. Там само. – Ф. 193. – Оп. 2. – Спр. 203.

32. Астроб М. Г. Население Малороссии по ревизии 1729 и 1764 гг. Старшина Лубенского полка в 1777 году // Труды Полтавской ученой архивной комиссии. – Полтава, 1912. – Вып. 9.

33. Роменская старина. Исторические, статистические и бытовые записи о городе Ромне и его обывателях, от начала города до нашего времени / Составил И.А.Курилов. – Ромны: Типография Б.Ционсона, 1898. – 345 с.

34. ЦДІАУК. – Ф.57. – Оп.1. – Спр.427.
 35. Там само. – Ф.54. – Оп.1. – Спр.2953.
 36. Там само. – Ф.51. – Оп.3. – Спр.16938.
 37. Там само. – Ф.54. – Оп.1. – Спр.1592.
 38. Там само. – Ф.193. – Оп.1. – Спр.197.
 39. ІР НБУ. – Ф.І. – № 66706 – 66718.
 40. ЦДІАУК. – Ф.199. – Оп.2. – Спр.385.
 41. Там само. – Ф.54. – Оп.1. – Спр.397.
 42. Лукомский В.К., Модзалевский В.Л. Малороссийский гербовник. – К., 1993.
 43. Український архів. – Т. 4. Генеральне слідство про маєтності Лубенського полку. – К., 1931.
 44. Лаврський альманах: Києво–Печерська лавра в контексті української історії та культури: Зб. наук. праць, вип. 18. – Спецвипуск 7.: Поменник Введенської церкви в Ближніх печерах Києво–Печерської лаври. Публікація рукописної пам'ятки другої половини XVII ст. / Упорядник О.Кузьмук. – К., 2007.
 45. ІР НБУ. – Ф.І. – № 57489.
 46. Астреб М.Г. Процессы Андрея Марковича (глуховского сотника 1709 – 1714, лубенского полковника 1714 – 1727, войскового подскарбия 1729 – 1744). – Полтава, 1909.
 47. ЦДІАУК. – Ф.51. – Оп.3. – Спр.18663.
 48. Там само. – Ф.57. – Оп.1. – Спр.26.
 49. Милорадович Г.А. Родословная книга черниговского дворянства. – Спб., 1901. – Т.1. – 646 с.; Т.2 = 316 + 109 с.
 50. ІР НБУ. – Ф.160. – № 172.
 51. ЦДІАУК. – Ф.51. – Оп.3. – Спр.19373.
 52. Там само. – Ф.КМФ. – 9. – Оп.4. III. – Спр.72.
 53. ІР НБУ. – Ф.ХІV. – № 5640.
 54. Там само. – Ф.94. – Оп.1. – Спр.33.
 55. Там само. – Ф.763. – Оп.1. – Спр.683.
 56. ІР НБУ. – Ф.І. – № 60378 – 60436.
 57. ЦДІАУК. – Ф.75. – Оп.2. – Спр.30.
 58. Модзалевский В.Л. Малороссийский родословник. – К., 1908. – Т. I. (А–Д). 2 + 6 + 2 + 519 с.
 59. ЦДІАУК. – Ф.51. – Оп.3. – Спр.16951.

Кривошея В.В. Украинская казачья старшина: Лохвицкая сотня
Освещается состояние исследования персонального состава казачьей старшины Гетманщины на примере Лохвицкой сотни Лубенского полка, дана характеристика родословным известным сотников и сотенной старшины.
Ключевые слова: казачья старшина, Гетманщина, сотня, Лохвица.

Kryvosheya, V.V. The Ukrainian Cossacks' Foremen: Lokhvytsia Hundred
Illumination of the state of research in the personal composition of the Cossacks' foremen of the Hetmanate by the example of Lokhvytsia hundred of the Lubensky regiment, and ancestry description of the famous centurions and the hundred's foreman.

Key words: a Cossacks' foreman, the Hetmanate, a hundred, Lokhvytsia.

УДК 94(477)

Гай–Нижник П.П.

Геополітичний вибір І.Мазепи 1708 р.: особиста інтрига гетьмана чи вимушений крок задля порятунку Батьківщини¹

Розглядається ситуація, що склалася у взаєминах між Московією та українським Гетьманатом крізь призму позицій царя Петра та гетьмана І.Мазепи в роки, що передували переходу гетьмана на бік шведського короля Карла. В цьому контексті аналізуються мотиви І.Мазепи до відходу від спілки з Петром I до сполуки з Карлом XII, їх особистісну та патріотичну сторони, питання геополітичних прагнень гетьмана або ж вимушеності такого кроку в ім'я порятунку Батьківщини.

Ключові слова: Мазепа, Пётр, козацтво, Гетьманат, московсько–шведська війна, Карл XII.

(стаття друкується мовою оригіналу)

Гай–Нижник П.П.

Геополитический выбор И.Мазепы 1708 г.: личная интрига гетмана или вынужденный шаг во имя спасения Родины

Рассматривается ситуация, которая сложилась в отношениях между Московией и украинским Гетманатом через призму позиций царя Петра и гетмана И.Мазепы в годы, предшествующие переходу гетмана на сторону шведского короля Карла. В этом контексте анализируются мотивы И.Мазепы к переходу от союза с Петром I к союзу с Карлом XII, их личностную и патриотическую стороны, вопрос геополитических устремлений гетмана или же вынужденного шага во имя спасения Родины.

Ключевые слова: Мазепа, Петр, козацество, Гетманат, московско–шведская война, Карл XII.

Вопрос оценки выбора гетмана Украины И.Мазепы в 1708 г. и его попытки вывести свою страну из под протектората Московии вызывал жгучий интерес его современников и, думаю, ещё будет занимать умы учёных в будущем. На сегодняшний день имеется величайший пласт

1 Доповідь представлена на засіданні Вченої ради Російської академії наук «Історія міжнародних відносин і зовнішньої політики Росії» (тема – Полтавська перемога і зовнішня політика Росії першої чверті XVIII ст.) та круглому столі «Народи Росії, України, Білорусії та Молдови в боротьбі зі шведською інтервенцією», 10 червня 2009 р.